

Valsts ieņēmumu
dienests

Pievienotās vērtības nodokļa (PVN) plaisas novērtējums par 2022. gadu

2025. gada janvāris

Valsts ieņēmumu
dienests

Kas ir nodokļu plaisa?

Potenciālā nodokļu masa, kas tiktu aprēķināta un iemaksāta ar nosacījumu, ka visi nodokļu maksātāji pilnā apmērā izpilda savas nodokļu saistības

Faktiskie nodokļu ieņēmumi, t.sk.:		Nedeklarētie nodokļi	Deklarētie, bet nesamaksātie nodokļi
nodokļu maksātāju brīvprātīgi aprēķinātās un iemaksātās summas	VID darbības rezultātā atgūtās nodokļu summas	Nodokļu plaisa	

Nodokļu plaisa ir nedeklarētās un deklarētās, bet nesamaksātās nodokļu summas attiecība pret potenciālo nodokļu masu, kas tiktu aprēķināta un iemaksāta ar nosacījumu, ka visi nodokļu maksātāji pilnā apmērā izpilda savas nodokļu saistības.

Valsts ieņēmumu
dienests

PVN plaisas salīdzinājums starp Eiropas Savienības dalībvalstīm – *TAXUD* novērtējums par 2022. gadu (1)

Pēc *TAXUD** novērtējuma 2022. gadā Latvijas PVN plaisa bija 5 %. Vidējais PVN plaisas lielums Eiropas Savienības (ES) 27 dalībvalstīs (mediāna) ir 6 %. Lielākai daļai no ES dalībvalstīm PVN plaisas apmērs ir robežās no 0 % līdz 10 % (18 ES dalībvalstīs).

Salīdzinot ar 2021. gadu, Latvijas PVN plaisas samazinājums ir par 5,2 procentpunktiem. PVN plaisas samazinājums konstatēts vēl tikai desmit no ES dalībvalstīm un tas ir robežās no 0,1 līdz 6,8 procentpunktiem.

Ik gadu *TAXUD* pārskata iepriekšējo četru gadu PVN plaisu aprēķinus. Tā 2024. gadā veiktā pārvērtējuma rezultātā tika pārskatīts Latvijas PVN plaisas lielums 2018.–2021. gadam. Tādējādi ir mainīts arī plaisas apmērs 2021. gadam – no 7,3 % *TAXUD* 2023. gada pētījumā uz 10,2 % *TAXUD* 2024. gada pētījumā.

TAXUD pētījums pilnā apjomā pieejams Eiropas Komisijas oficiālajā tīmekļvietnē https://taxation-customs.ec.europa.eu/taxation/vat/fight-against-vat-fraud/vat-gap_en?prefLang=lv

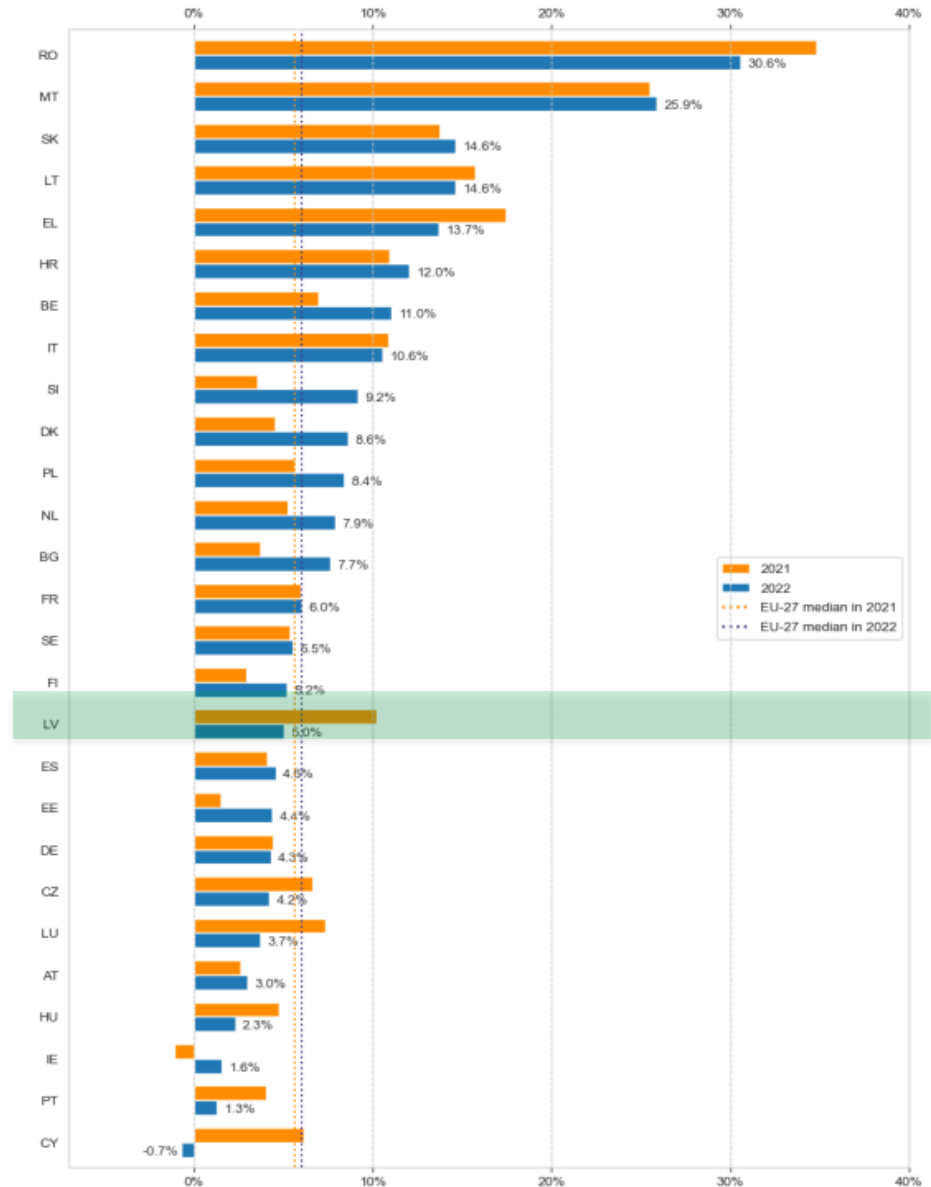
* *TAXUD* – Eiropas komisijas ģenerāldirektorāts «Nodokļu un muitas savienība» (*Directorate-Generale Taxation and Customs Union*)

Avots: *TAXUD* 2024.gada PVN plaisas pētījums.

Valsts ieņēmumu dienests

PVN plaisas salīdzinājums starp Eiropas Savienības dalībvalstīm – *TAXUD* novērtējums par 2022. gadu (2)

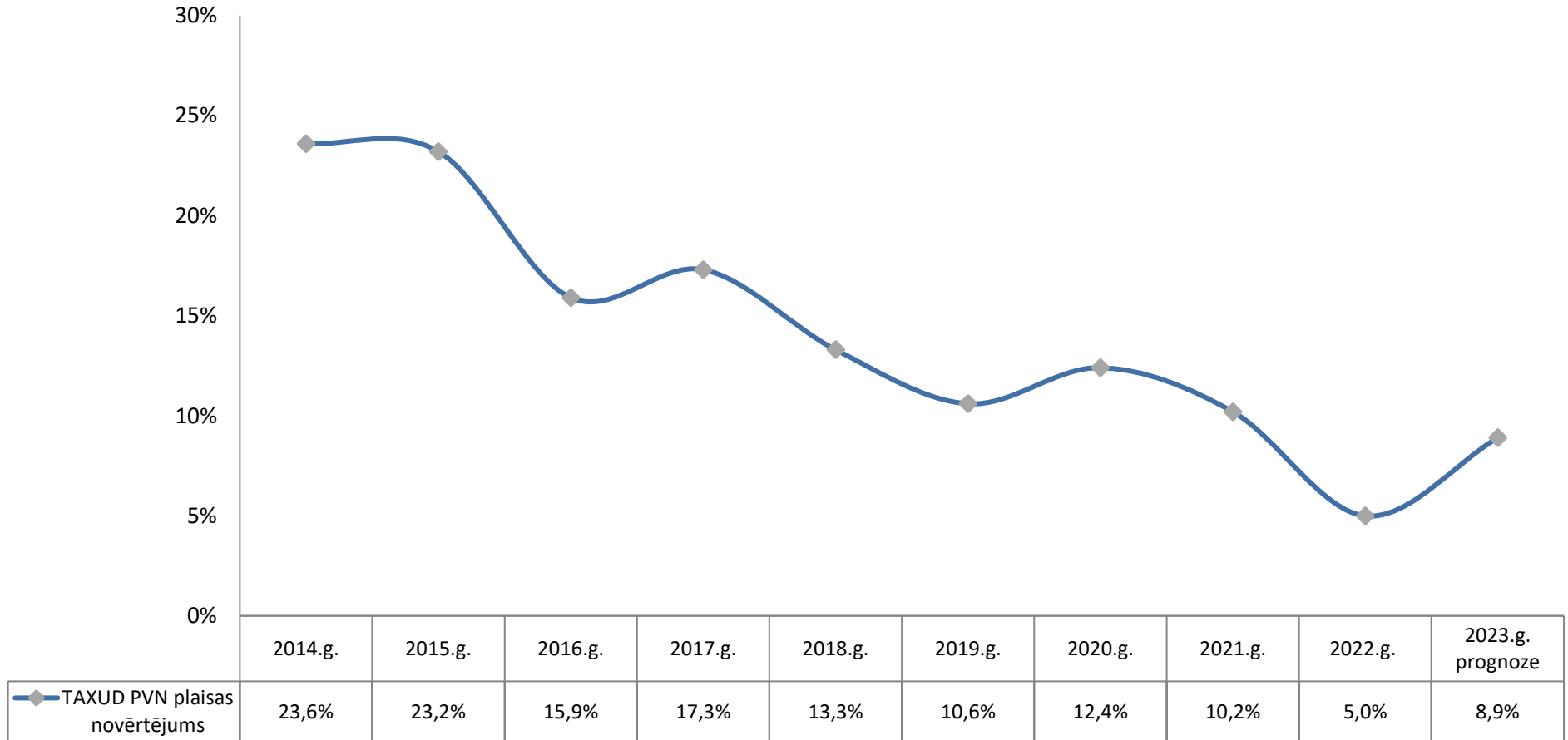

Avots: *TAXUD* 2024. gada PVN plaisas pētījums (attēls Nr.17, 30.lpp).

Valsts ieņēmumu dienests

TAXUD Latvijas PVN plaisas novērtējumi 2014.–2022. gadā

Avots: TAXUD 2024. gada PVN plaisas pētījums (tabula Nr.116, 274.lpp).